

BÖLCSŐDEI DOLGOZÓK DEMOKRATIKUS SZAKSZERVEZETE

Székhely: H-1051 Budapest, Nádor u. 32., Országos Iroda: 1068 Bp., Városligeti fasor 11.
Levelezési cím: BDDSZ 1244 Budapest Pf.: 766.
Tel/Fax: 06-1/311-0645 E-mail: bddsz@bddsz.hu web: bddsz.hu

Iktatószám: 24/2023. IV/32.

Belügyminisztérium

kozigazgatasiegyeztetes@bm.gov.hu

Tárgy: BDDSZ véleménye a köznevelési foglalkoztatottak jogállásáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvénytervezetről

Tisztelt Belügyminisztérium!

A Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete, mint reprezentatív szakszervezet ezúton küldi meg véleményét, a köznevelési foglalkoztatottak jogállásáról és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló jogszabálytervezettel (továbbiakban: tervezet) kapcsolatban.

Ennek alapvető indoka az, hogy a **tervezet jelentősen érinti, illetve teljesen átalakítja a bölcsődei és a gyermekvédelmi területen pedagógus munkakörben foglalkoztatottak illetménymegállapításával kapcsolatos hatályos szabályokat (is).**

Meggyőződésünk szerint a jogalkotást előkészítő nem vette figyelembe - vagy ha igen, akkor nem számolt a bevezetéssel járó következményekkel -, hogy az új jogállási törvény hatálya nem csak a köznevelési ágazatban foglalkoztatottakra terjed ki.

Általános véleményként jelezzük, hogy a pedagógus szakszervezetek közzétett véleményével egyetértünk.

Az új köznevelési státusztörvény bevezetését nem támogatjuk, mely jelentős visszalépés a köznevelésben dolgozóakra vonatkozó munkajogi szabályozás és a szakszervezeti joggyakorlás, valamint a tanítás/oktatás szabadsága tekintetében, beleértve a hatálybalépést is.

Az egyeztetésre biztosított szűkös határidő miatt a tervezetet általános jelleggel elutasító véleményünk mellett, néhány a bölcsőde és a gyermekvédelmi területet érintő szabály tekintetében részletesebben is kifejthetjük álláspontunkat.

A tervezet 158. §-a a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (továbbiakban: Gyvt.) is módosítja. Ez azért érint bennünket, mert a tervezet személyi hatálya ezáltal kiterjed a Gyvt. 15. § (10a) bekezdése, illetve a Kjt. vhr. 2/a. számú melléklete II. pontja szerinti **öt pedagógus munkakörre a bölcsődében, mini bölcsődében** (pl.: kisgyermeknevelő, szaktanácsadó stb.), valamint **másik 12 pedagógus munkakörre a gyermekvédelmi szakellátási intézményekben és javítóintézetekben.** A tervezett módosítás hatásait az alábbiakban foglaljuk össze.

I. A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak megváltozó előmeneteli és illetményrendszere

A tervezet 158. §-ában foglaltak alapján a Gyvt. új, 15.§ (10b) bekezdése szerint alkalmazni kell a fenti személyi körre is a tervezet 96.§ (1) és 97. § (1-2) ill. (4-8), illetve a 98.§ (1-2) és (4) bekezdéseit.

Az alkalmazni rendelt 98.§-a határozza meg az illetménymegállapítás szabályait az alábbiak szerint:

„98. § [A pedagógus havi illetménye] (1) A munkáltató a pedagógus havi illetményét a 97. § (1) bekezdés szerinti fokozata alapján az a) pontban foglalt összegben, valamint a b)-e) pontok szerinti illetménysávokon belül állapítja meg. A havi illetmény összege

a) Gyakornok esetén: az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott összeg, (Ez 2023-ban 400.000 Ft.)

b) Pedagógus I. esetén 410.000 Ft-tól 1.065.000 Ft-ig terjedhet,

c) Pedagógus II. esetén 430.000 Ft-tól 1.135.000 Ft-ig terjedhet,

d) Mesterpedagógus esetén 520.000 Ft-tól 1,365.000 Ft-ig terjedhet,

e) Kutatótanár esetén 640.000 Ft-tól 1.470.000 Ft-ig terjedhet.

(2) A munkáltatói jogkör gyakorlója az (1) bekezdésben meghatározott keretek között az alábbi szempontok mérlegelése alapján állapítja meg a havi illetményt:

a) a szakmai gyakorlati idő mértéke,

b) a munkakör ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség melletti, a kinevezésében feltüntetett további, munkakörében hasznosítható további szakképesítés, szakképzettség idegennyelv-ismeret megléte,

c) a munkaköri feladatokon túl önkéntesen vállalt többletfeladatok, ideértve, ha a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állót több köznevelési intézményben vagy több feladatellátási helyen foglalkoztatják,

d) munkakörében végzett tevékenységéhez kapcsolódó, a fenntartó vagy a köznevelésért felelős miniszter által adott elismerés megléte,

e) a felelős gazdálkodás eredményeképp a munkáltató rendelkezésre álló forrás összege.”

A fenti illetménymegállapítási szabályok a bölcsődei és gyermekvédelmi ágazatban foglalkoztatott közalkalmazottak számára rendkívül hátrányosak, mivel az illetményösszegszerű meghatározása a munkáltató szubjektív mérlegelésén fog múlni, emellett nem biztosítja a kiszámíthatóságot, az átláthatóságot és az előmenetelt sem garantálja.

A 12.000 bölcsődei foglalkoztatottból kb. 2.000 szakdolgozó (kisgyermeknevelő, szaktanácsadó) rendelkezik a szakma/jogszabály által elismert diplomával, ami pedagógus munkakörbe történő sorolást biztosít számára. Ez a személyi létszám egyben azt is mutatja, hogy a dolgozók többségénél az illetménymegállapítás során a Kjt. szabályait kell alkalmazni.

A következmények egyértelmű bemutatása érdekében vegyünk példaként egy kisebb települést, ahol egy intézményen belül egy (jellemzően a vezető), vagy maximum két személy esetében kellene a tervezet szerinti illetménymegállapítási szabályt alkalmazni. Ez azonban diszkriminatív helyzetet idéz elő, mivel ugyanazon intézményen belül foglalkoztatottakra eltérő elven nyugvó illetménymegállapítási szabályok vonatkoznának miközben a munkakörük azonos lesz. A tervezet indokolatlan különbséget tesz az azonos intézményen belül dolgozók között, melynek következtében, sérül az „egyenlő munkáért egyenlő bér elve”, egyúttal teljesen kiszámíthatatlanná teszi a besorolást és az előmenetelt is. De ugyanezen diszkriminációt generálja a tervezet, egy nagyobb település bölcsődei foglalkoztatottjainál is, ahol a

szakdolgozók akár 40-50 %-a is rendelkezhet diplomával, vagy a gyermekvédelmi intézményekben és javítóintézetben.

A tervezet tovagyűrűző hatása további negatív következményekkel is járhat, mivel a helyzet továbbtanulásra/diploma megszerzésre nem ösztönöz, sőt ismerünk olyan dolgozói megnyilvánulásokat is, melyek a tervezetet látva már most azt fogalmazták meg, hogy „visszakérik magukat a középfokú végzettség, emelt szintű szakképesítés, azaz Kjt. „E” fizetési kategória szerinti besorolásukba a diploma bemutatásának visszavonásával”.

A tervezet bevezetése a legmagasabbban kvalifikált bölcsődei szakemberek életpályán tartását és ezzel a bölcsődei ellátást is veszélyezteti, amely teljesen ellentmond kormány ezzel kapcsolatos munkaerőpiaci elvárásainak (minél többen tudjanak visszatérni a munkaerőpiacra), bölcsődefejlesztési terveinek. Ennyiben a tervezet ezen része gyengíti a családvédelmi kormányzati intézkedéseket is. Meggyőződésünk, hogy a jogalkotást előkészítői ezekkel a hatásokkal nem számoltak.

A közös igazgatású óvoda-bölcsődék esetében a végrehajtás során - a jellemzően óvodapedagógus - intézményvezetők esetében mindennapos jogalkalmazási problémát fog jelenteni a bölcsődei foglalkoztatottakra vonatkozó eltérő szabályok alkalmazása a köznevelési jogállási törvényből. Kezdetben akár nem is szándékosan, de alkalmazni fogják az óvodapedagógusokra vonatkozó szabályokat a bölcsődei pedagógus munkakörökre is, függetlenül attól, hogy a 98.§-ban foglalt illetménymegállapítás diszkrecionális szabályán kívül más a tervezetben szereplő, pl. egyes pótlékokra, szabadságra, vagy felmentésre vonatkozó szabály nem alkalmazható rájuk. Ez számos feszültséget és jogvitát eredményezhet ezen a területen.

A tervezet 18. § (6) bekezdése „A besorolás és a havi illetmény vagy a munkabér – ideértve az illetményeltérítést is – megállapítását, valamint a köznevelésben foglalkoztatottak egyéb juttatásai, jutalma megállapítását érintő munkáltatói jogkört a tankerületi központ az igazgató egyetértésével gyakorolja.” ugyan nem terjed ki a Gyvt. szerinti pedagógus munkakörökre, de aggasztó, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója e tekintetben, hogyan fog eljárni a bölcsődei foglalkoztatott pedagógus munkakörök illetményének meghatározásánál a közös igazgatású óvoda-bölcsődékben.

Ugyanez a helyzet fennállhat a gyermekvédelmi intézmények pedagógus munkakörei esetében is.

A fentiekén túl hangsúlyozzuk, hogy az új jogállási törvény illetménymegállapításának szabálya nem illeszkedik sem a Kjt. hatálya alatti foglalkoztatás illetménymegállapítási szabályaihoz, sem pedig a jelenleg hatályos Nktv. 7. számú mellékletében meghatározott „pedagógus bértáblához”, melynek szabályozási elveire épül rá a bölcsődei pótlék összege.

Ez azt jelenti, hogy a bölcsődében, mini bölcsődében a 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet 15/B. §, illetve a 6. számú melléklet alapján járó bölcsődei pótlék mértékének meghatározása az egyes pedagógus fokozatokban a 3 éves előmenetel szerinti fizetési fokozatok/kategóriák eltörlésével nem lesz végrehajtható/értelmezhető, azaz „hiányozni fog a kabát, amire fel lehetne varrni a gombot”. Megjegyezzük, hogy a bölcsődei pótlék az elmúlt években béremelésként jelent meg az ágazatban és nagy hangsúlyt kapott a kormányzati kommunikációban is. Ennek pozitív hatásait ez a tervezet lényegében kiiktatja.

II. Az előresorolás időpontja

A tervezet 97. § (8) bekezdése álláspontunk szerint pontosításra szorul, mert a január 1-i, vagy a szeptember 1-i előresorolási kötelezettség vagylagossága számos bizonytalansági tényezőt hordoz magában és egyben lehetőséget – a jelenlegi megfogalmazásban - az átsorolás későbbi időpontra halasztására, ami bizonyára nem volt jogalkotói cél.

Szövegszerű javaslatunk az, hogy a tervezet 97.§ (8) bekezdését az alábbiak szerint módosítsák: A sikeres minősítés alapján a pedagógust a sikeres minősítésről kiállított okirat dátumát **követő 30 napon belül kell előresorolni a következő fokozatba.** Megfelelő megoldás lehetne az is, ha a sikeres minősítésről kiállított okirat dátumát követő január 1-jén, **ha az január 1 után kerül kiállításra, abban az esetben tárgyévi** szeptember 1-jén kell előresorolni a következő fokozatba.

III. Pedagógus igazolvány kérdése

A jelenlegi szabályozás szerint a Gyvt. hatálya alatt foglalkoztatott pedagógus munkakörben foglalkoztatott személyek pedagógus igazolványra jogosultak. Jelen tervezet a pedagógus igazolványt teljesen indokolatlanul elveszi az érintettektől a jövőben, miközben számos pedagógusokra vonatkozó kritériumot előír számukra. Ennek alapján kérjük, hogy a pedagógus igazolványt változatlanul biztosítsák a Gyvt. szerinti pedagógus munkaköröket betöltő valamennyi személy számára.

IV. Szervezetünk évek óta a szociális párbeszéd keretei között többször képviselte azt a szakmai álláspontot, hogy a bölcsődei területre vonatkozóan önálló bértábla kidolgozására van szükség!

Amíg ez nem kerül kialakításra, álláspontunk szerint a bölcsődei pedagógus munkakörökre az új köznevelési jogállási törvény illetményegállapítási szabályait nem lehet alkalmazni, mert az a fentiekben részletezett anomáliákat okozna az ágazatban és ez minden érintettre közvetlenül és közvetetten negatív hatást fog gyakorolni.

Ezért javaslatot teszünk arra, hogy a bölcsődei területre vonatkozóan önálló bértábla kidolgozásáig a jelenlegi szabályozási környezetet tartsuk fenn.

Ennek egyik jogtechnikai megoldása az lenne, ha a tervezet 158. §-ában foglalt Gyvt. új (10b) b) pontjának bekezdése kiegészülne azzal, hogy az ott felsoroltakon kívül **a Kjt. 62.§ - 65.§, a 87/A.§, illetve az Nktv. 7 sz. mellékletében foglalt illetményalap számítást is alkalmazni kell.**

A fenti megoldás a gyermekvédelmi intézmények és javítóintézetek pedagógus munkakörei esetében is biztosítaná továbbra is a normatív szabályozáson alapuló illetményegállapítást, megelőzve a tervezet által létrehozott intézményen belüli egyenlőtlenséget, az egyenlő munkáért, egyenlő bér elvének sérülését.

Kérjük szakmai indokaink mérlegelését és javaslataink szíves figyelembevételét.
Budapest, 2023. március 10.

Válaszukat megköszönve tisztelettel:

Szűcs Viktória

Szűcs Viktória, BDDSZ elnök